

Objevujeme Liberecký kraj – Desná v Jizerských horách

06. 03. 2009 00:00

[id:7630|autor:Mgr. Langer Jiří|email:jiri.langer@kraj-lbc.info|telefon:485 226 302|mobil:|aktualizace:]

Pojďte s námi na pořádný výlet do Desné v Jizerských horách. Malebné horské městečko s historií sahající až do počátků osidlování Jizerských hor na přelomu 16. a 17. století určitě stojí za to navštívit. Jeho bohatá minulost, četnost kulturních památek nebo míst vhodných pro turistiku a sporty ve všech ročních obdobích osloví snad každého návštěvníka. Letos Desná „slaví“ 318. výročí svého založení.

„Současnou podobu Desné nejvíce ovlivnil rod Riedelů, který v 19. a 20. století provozoval v Jizerských horách několik věhlasných skláren. Pozůstatky po jeho činnosti jsou dodnes patrné v mnoha městech a obcích Jizerských hor. Nejvíce však v Desné. Velké sklárny, které lemují hlavní silnici směrem na Harrachov, jsou toho důkazem,“ vypráví kronikář města Lukáš Miller, a jedním dechem dodává, že „nejkrásnější památkou ve městě je Riedlova vila.“

Centrum městské kultury – Riedlova vila

([menší](#)
[rozlišení](#))

Tuto kulturní památku nechal za pouhých osmnáct měsíců v roce 1895 postavit Josef Riedel mladší (syn Krále Jizerskohorských sklářů)

v severoitalském reprezentativním stylu podle návrhu stavební firmy v Lublani. V dnešní době je v prvním patře Riedlovy vily kulturní středisko, městská knihovna s přístupem na internet pro veřejnost, muzeum se stálou expozicí místní historie a ukázkami sortimentu místních firem a obřadní síň, ve které se konají svatby, vítání občánků a zasedá zde městské zastupitelstvo. Síň slouží také jako výstavní, kde svá díla vystavují jak profesionální, tak amatérští umělci z blízkého i dalekého okolí. Jsou zde také pořádána divadelní představení pro děti i dospělé, komorní koncerty či vernisáže. Areál Riedlovy vily je každoročně dějištěm tradiční akce Sympozium Desná – dřevosochání motorovými pilami. Přímo na její zahradě tvoří amatérští sochaři dřevěné plastiky, které jsou nabídnuty v aukci, jejíž výtěžek je věnován na dobročinné účely. Krásným zakončením akce je tradiční večerní vernisáž při svíčkách. Sympozium se koná každoročně v měsíci květnu, stejně jako Velká desenská pouť, která se těší oblibě tisíců návštěvníků.

„Mám-li mluvit, o mé „srdeční záležitosti“, tak je to právě Riedlova vila, centrum kultury v našem městě,“ říká Marek Pieter, starosta Desné, která má 3484 obyvatel.

Za zmínku podle něj jistě stojí i četné další architektonicky zajímavé vily, které si zde nechali v dřívějších letech postavit movitější občané Desné, například průmyslníci nebo stavitelé.

„Jednou z takových vil je například budova městského úřadu,“ dodává starosta.

(menší
rozlišení)

„Půjčená“ Protržená přehrada

Milovníkům panenské přírody se nabízí v okolí města hned několik lokalit. Pěknou procházkou je návštěva kulturně technické památky areálu Protržené přehrady. Po cestě z Desné I údolím říčky Bílé Desné do mírného kopečku může návštěvník vystoupat až k torzu přehrady. Vodní dílo bylo postaveno v letech 1912 – 1915 v rámci projektu prevence povodní, kterými byly Jizerské hory sužovány po několik let. Deset měsíců po slavnostní kolaudaci vodního díla 18. září 1916 se ale nová přehrada protrhla. Přívalová vlna se valila údolím doposud klidné říčky a smetla vše, co jí přišlo do cesty. O život přišlo 62 lidí, 370 jich přišlo o svůj majetek a 1020 lidí zůstalo bez obživy. Katastrofu na Bílé Desné dnes připomíná památný balvan, který svou silou přivalila voda až z přehrady, který je umístěn před mostem v Desné I (zhruba 5 km pod přehradou). Dnes je na místě přehrady patrné torzo hráze, šoupátková věž a boční řečiště. Vede tu krátká naučná stezka s vyhlídkou na areál. Zachovala se také štola, spojující Protrženou přehradu s její sestrou Souší. Štola je evropskou raritou a měla sloužit k vyrovnávání hladin obou přehrad.

(menší
rozlišení)

V dnešní době je zde největší zimoviště chráněných netopýrů.

„Přiznávám, že jsme si Protrženou přehradu trochu půjčili či přivlastnili, i když leží na teritoriu sousední obce Albrechtice v Jizerských horách,“ připomíná Marek

Pieter.”

“Ale snad se na nás za to nikdo nebude zlobit a turisté na výletě navštíví i tuto obec,” dodává s úsměvem.

Přehrada Souš je jen pro bruslaře a běžkaře

Dalším lákadlem údolní přehrada Souš, která je zásobárnou pitné vody pro Tanvaldsko. Koupání je zde ale důrazně zakázáno. Kolem přehrady vede malebná silnička, která v letních měsících spojuje Tanvaldsko s Frýdlantskem. Její kvalita povrchu přitahuje velký počet in-line bruslařů. V zimě vystřídají bruslaře běžkaři. Jsou zde upravované tratě a nástupní místo na Jizerskou magistrálu.

([menší](#)
[rozlišení](#))

Ze Souše vytéká říčka Černá Desná, která pokračuje svým korytem až do centra Desné, kde se stéká s Bílou Desnou.

„V horní části jejího toku je překrásná kaskáda přírodních vodopádů doprovázena naučnou stezkou. Nejlepší pohled na vodopády je v jarních a letních měsících při větším stavu vody. V zimě tu tekoucí voda vytváří zajímavé ledové útvary,“ líčí kronikář.

Ve městě mají i lyžařský Parlament

Město láká i příznivce sportu. Poblíž centra je vybudovaný sportovní areál nabízející lehkooatletický ovál, víceúčelové hřiště, tenisové kurty a fotbalové hřiště s umělým povrchem třetí generace. Další zajímavostí jsou skokanské můstky. Skoky na lyžích mají v Desné velkou tradici. Mladí skokané zde mohou trénovat i mimo sezónu díky nově zrekonstruovanému umělému povrchu můstků. Probíhají tu závody od místních po celorepublikové. Stejně popularitě se v zimních měsících těší lyžařské vleky Parlament, který je umístěn téměř v centru města.

([menší](#)
[rozlišení](#))

„A nesmíme zapomenout také na SKI areál Černá Říčka, který svým návštěvníkům nabízí díky umělému zasněžování téměř půlroční provoz, noční lyžování, školičku pro nejmenší a snowpark pro odvážnější,“ připomíná Lukáš Müller.

„Zubačka“ má své muzeum

Všichni turisté a rekreanti jistě ocení možnost projíždky vláčkem z Tanvaldu přes Desnou do Kořenova a Harrachova. Nejstrmější a jediná ozubnicová trať v České republice je kulturně technickou památkou a láká malebnými výhledy do okolí. Pomocí dvoupásové ozubnice Abtova systému překonává na sedmi kilometrech mezi Tanvaldem a Kořenovem výškový rozdíl 235 metrů. V Kořenově je nyní nově otevřeno Muzeum zubačky, kde si návštěvníci mohou prohlédnout zajímavou expozici.

„Pořád doufáme, že nás tento vlak jednou doveze až do Szklarské Poreby a Jelení Hory na polské straně Krkonoš, kam jezdila od roku 1902. To by turistickému ruchu v našem regionu mohlo jen prospět,“ poznamenává starosta.

(menší
rozlišení)

Do kina, do kavárny a na diskotéku, vše v Alfě

A ještě pikantnost na závěr – v Desné je stále v provozu kino jménem Alfa v domě čp. 295. V přízemí je kromě kinosálu také dobře zavedená kavárna a v bývalém sklepě diskotéka. Kino promítá měsíčně průměrně osm filmů.

Do Desné, třeba i do kina, zvou Marek Pieter, Lukáš Müller a autor Jiří Langer.

Více informací a tipů na výlety v Desné a okolí: www.mesto-desna.cz.